

PRST patterns oz. PRST vzorčenje in učenje učenja

Ideja

Glavni ali kompleksni cilj VID je predvideval, da naj bi »[d]ijaki s pomočjo uporabe Kam in Kako ter PRST vprašalnika spozna[li] samega sebe oz. svoje osebne vzorce, ki jih spremljajo na vsakem koraku življenja. Z njihovim poznavanjem [naj bi] lahko tako tudi boljše načrt[ovali] učenje, sodel[ovali] v projektih, timih, ob njihovem poznavanju pa [bi] lahko tudi lažje načrt[ovali] nadaljnje šolanje.«

Priprave in potek dejavnosti

Prostor, ki je bil namenjen za delo z dijaki je bila učilnica v 1. nadstropju DD. Stoli so bili postavljeni v U, da dijaki ne bi imeli občutek kot, da sedijo v razredu. Za pomoč pri usmerjanju dijakov (na katero spletno stran dostopati, kam klikniti, ...) je bil pripravljen prenosni računalnik povezan na internet in projektor. Na tabli pa so bila podana nekatera navodila za lažje raztolmačenje grafično podanih rezultatov testa (narisani so bili povzetki navodil avtorja).

Glede na načrte je bilo predvideno, da bi bili v Učenje učenja vključeni vsi prvi letniki in dijaki, ki so imeli junija 2016 dva ali več negativna predmeta, skupaj kar 42 dijakov, iz štirih vzgojnih skupin (3D – dekleška skupina).

	2D	2L	3D	4D	
Št. dijakov	19	4	11	8	42
SŠ - 1. let	17	2	9	6	34
SŠ - 2. let	2	1	2		5
SŠ - 3. let		1			1
SŠ - 4. let				2	2

Cvetličar	Ekonomska gimnazija - šport	Elektrikar	Elektrotehnik	Frizer	Gimnazija	Hortikulturni tehnik	Kmetijsko-podjetniški tehnik	Mehatronik operater	Prodajalec	Računalnikar	Tehnik mehatronike
4	13	2	6	1	3	1	2	2	1	3	4

Po predstavitvi projekta oz. dejavnosti preostalemu delu vzgojiteljskega zbora na rednih posvetih, je bilo zlasti poudarjeno, da bo mogoče s podatki katere bodo sicer posedovali dijaki sami (dijakov se naj ne bi sililo v izpolnjevanje, poleg tega pa se naj ne bi posegalo v rezultate, brez dovoljenj dijakov, zaradi česar so geslo za dostop dobili le dijaki), lahko mogoče načrtovati delo v vzgojnih skupinah. Prvo bi rešeni testi omogočili izhodišče za pogovore z dijaki, tekom katerih bi lahko individualno delali na Učenju učenja (vsi vzgojitelji so zato dobili navodila poslana s strani avtorja vprašalnika). Druga možnost pa je predvidevala, da se po pridobljenem dostopu učiteljskega pregleda nad rezultati, razpolaga s podatki o tipih učenja, kar v praksi pomeni grupiranje dijakov z enakimi preferiranimi učnimi stili v prazne sobe po DD, ali pa zgolj informacijo s katero lahko npr. dijaku s poudarjenim slušnim tipom učenja, zagotovimo večjo stopnjo miru znotraj vzgojne skupine.

Dan pred izvedbo dejavnosti (5. 12. 2016) so bili vsi dijaki (razen štirih, ki so bili zdravstveno odsotni), seznanjeni z možnostjo participacije pri dejavnosti. Najbolj zanimivo je bilo, da nihče od novincev ni vedel, da se naj bi ta dejavnost odvijala. Od 38 dijakov je ena dijakinja vabilo takoj zavrnila češ, da so teste za določanje

ustnih stilov reševali že v OŠ, ostali pa so si vzeli več ali manj časa, da se jim je predstavilo pomembnost testa. Naslednje osebno vabilo je bilo podano na dan izvedbe (6. 12. 2016). Kot rezultat osebnega vabila je bila udeležba 16 dijakov in dijakinj različnih letnikov, na moje veselje tudi nekaterih za katere sem prepričan, da bi lahko še izboljšali način učenja. V urah po izvedeni dejavnosti in v naslednjih dneh so vabilo na reševanje sprejeli še štiri dijaki. Ker so bili v ciljni skupini zlasti prvi letniki, ki pa so letos združeni v VS 2D, sem predlagal (12. 12. 2016), da povabilo k reševanju preostalim dijakom VS 2D izreče tudi njihova matična vzgojiteljica. Ta predlog ni bil izveden tako kot sem pričakoval, da bo. V tem krogu vabil je moral en dijak vprašalnik rešiti celo za kazen (seveda ga interpretacija rezultatov kasneje ni zanimala), enega dijaka iz omenjene skupine pa sem pridobil še sam.

Ker je ostalo še kar nekaj gesel, so bili ti razdeljeni osebam, ki so izrazili željo, da bi radi videli, kaj bi znal o njih povedati računalnik. Tako je gesla za vprašalnik prevzelo še nadaljnjih 19 oseb, prvenstveno iz VS 2L (19. 12. 2016). V tej VS se je tako dogodilo, da so največ zanimanja izrazili nekateri učno uspešnejši dijaki, ki pa so hkrati po naravi tudi bolj družabni. Ti so na eni strani izrazili pozitiven odnos do moje osebne predstavitve vsakomur od njih, s tem ko pa so prevzeli gesla, pa so spodbudili tudi druge. Takoj ko je imelo gesla manjše število dijakov, ki predstavljajo središče življenja in dogajanja v VS, pa je na željo dijakov steklo skupinsko reševanje vprašalnikov. Seveda je bilo to daleč od predvidene anonimnosti, kajti nekateri so se odločili za primerjavo številčnih rezultatov PRST vzorčenja, kar pa je bližje njihovim razvrščanjem na lestvicah športnih rezultatov – v VS 2L so namreč le dijaki športniki. Kljub temu, da se jih kar nekaj ni vzelo časa za branje tekstovnega dela rezultatov, ali niso sprejeli ponudbo po tisku rezultatov, pa je celoten dogodek omogočil pri vsakemu dijaku predstavitev kakšne od, v spremljevalnem tekstu omenjene, metode učenja, z upanjem, da bodo kakšni od nasvetov tudi upoštevani. Končna razdelitev prevzemnikov gesel je bila naslednja:

	2D	2L	3D	4D	ŠTUDEN TI	ZUNANJI	
Št. dijakov	10	12	9	7	2	2	42
SŠ - 1. let	7	2	5	5			19
SŠ - 2. let	3	4	3			1	11
SŠ - 3. let		2	1				3
SŠ - 4. let		4		1			5
SŠ - 5. let				1			1
OŠ - 8						1	1
FAKS - 2. let				1			1
FAKS - mag				1			1

Cvetličar	Elektrikar	Fakulteta za elektrotehnike	Fakulteta za organizacijske vede	Osnovna šola	Prodajalec	Strojni tehnik	Ekonomsk a gimnazija	Gimnazija	Kmetijsko - podjetniški tehnik	Računalnikar	Tehnik računalništva	Tehnik mehatronike	Elektrotehnik	Ekonomsk a gimnazija - šport
1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	4	18

Za vsakega od 42 dijakov je bil pripravljen tudi že omenjeni spremljevalni tekst, ki je podajal odgovore in napotke za učenje, glede na posamezni učni stil, skupaj z nekaj primeri kako se lotiti učenja. Končno je le malo dijakov ta tekst tudi vzelo. Slednje so utemeljili s trditvijo, da tega ne potrebujejo, da zadeve raje slišijo, ali pa da je preobsežno.

Opažanja

Kot vedno sem pričakoval, da bo udeležba po prvih dveh osebnih vabilih mnogo večja, a kljub temu je končno število gesel zadostovalo. Dijake, ki so prevzeli gesla bi bilo mogoče uvrstiti v tri skupine: dijaki, ki so geslo prevzeli in mi zatrdili, da ga bodo rešili sami; dijaki, ki so reševanje vzeli kot zabavo in niso imeli nič proti javnemu razkazovanju rezultatov in analizi le-teh; in dijaki ki so sami rešili teste in želeli individualno interpretacijo, ob tem pa so bili zmožni tudi pogovora o rezultatih in napotkih za prihodnost.

Naslednja posebnost je zmožnost koncentracije populacije. Ko sem poskusil dijake spodbuditi še, da posežejo po aplikaciji, ki bi jim glede na odgovore določila predviden poklic, sem bil kratko malo ignoriran. Najbližji konsenz dejavnosti je bila nato zgolj rešitev PRST vprašalnika in pri večjem delu dijakov interpretacija rezultatov. Zgleda, da jim je tukaj godilo dejstvo, da je bila aplikacija dostopna na lastnem telefonu (kar ni mogoče trditi za aplikacijo Kam), da je bilo mogoče hitro odgovoriti na zastavljena vprašanja in tako s čim manjšim vložkom pridobiti rezultate.

Pri rezultatih vzorčenja pa sem naletel na eno zanimivost. Seveda nisem strokovnjak za interpretacijo, zaradi česar mi je toliko bolj všeč podajanje rezultatov v tekstovni obliki, a pri dijakih, ki so prišli do mene, da jim interpretiram grafično podane številske rezultate, sem opazil kako jih je imela velika večina njih močno poudarjeno introvertiranost. Pa tukaj ni govora o dijakih, ki bi predstavljali neko srednjo vrednost populacije, ampak so bili to vodje manjših skupin, nekakšni mnenjski voditelji in dijaki, ki nimajo zadržkov, da se izrazijo ali že skoraj nastopajo.

Kar se tiče rezultatov nameravam zdaj te uporabiti pri tistih dijakih, ki bi potrebovali učno pomoč.

Učiteljski dostop in uporaba le-tega

S pridobitvijo učiteljskega vpogleda nad celo populacijo sem najprej ugotovil, da štirje dijaki niso rešili vprašalnika. S tem so bili seznanjeni tudi matični vzgojitelji teh dijakov, kajti predstavljal sem si, da bodo lahko sami najbolj spodbudili posameznike, da izpolnijo vzorčenje. Ob tem je bil vsem vzgojiteljem predan tudi pridobljen učiteljski dostop in kodna imena posameznih dijakov in dijakinj njihovih VS, kajti bližala se je konferenca in možnost uporabe rezultate pri grupiranju posameznih skupin dijakov, glede na rezultate vzorčenja. Končno mi ni bilo vrnjeno nobeno poročilo in mnenje o uporabni vrednosti informacij o dijakih po posameznih VS, število rešenih vprašalnikov pa je vse od 22. 12. 2016 tudi ostalo enako. Za pedagoško osebje (ti tudi že ob prepošiljanju gradiva o PRST vzorčenju niso zastavili nobenih dodatnih vprašanj o nadaljnjem poteku in to kljub temu da jih je del izražal podporo projektu), kot tudi za dijake, ki so bili naknadno spodbujeni k reševanju so aktivnosti iz vzorčenja zaključene.

Zaključek

Glede na to, da vidim smisel v rezultatih testov sem si zastavil načrt, da bi v prihodnosti rezultate testov uporabil pri dijakih, ki izrazijo željo po pomoči. Tako bi pred njihovim iskanjem neke instant injekcije z znanjem, najprej ponudil v reševanje PRST vzorčenje, rezultate pa bi uporabil najprej kot izhodišče za pogovor o metodah učenja. Na eni strani bi dijaki tako spoznali samega sebe, sam pa bi pridobil uporabne podatke za prilagoditev učne pomoči. V enem primeru rezultatov se je npr. že zdaj potrdila pravilnost mojega lanskoletnega dela, ko sem poskusil dijaku predstaviti snov tako, da sva se o njej pogovarjala, torej da jo je ponovno slišal. Tudi vzorčenje je namreč nato pokazalo, da ima slednji dijak poudarjen slušni tip učenja. Temu je sledilo moje pričakovanje nadaljevanja dela z omenjenim dijakom glede na usmeritve rezultatov, a do tega ni prišlo. Od konca decembra pa do konca zimske športne sezone, je namreč ta dijak tako odsoten, da mu delo

v šoli (razen nekaj malenkosti) praktično stoji. Usmeritvam rezultatov vzorčenja se bo v tem primeru sledilo, ko se bo dijak vrnil in ko se bo ta ponovno obrnil po pomoč.

Vendar ne glede na zgornji praktični poizkus verjamem, da bi bilo mogoče nekaj takšnih primerov dijakov, za katere bi uporabili glede na teste prilagojene pristope, še najti med trenutno domsko populacijo. Iz tega razloga nameravam v prihodnosti do konca izrabiti štiri neizrabljene vprašalnike in delati z dijaki po, na začetku zgornjega odstavka, začrtanim delu.